

[Skatteministeren]

Men inspireret af hr. Glistrups udsagn kunne jeg måske fristes til at sige, at hr. Glistrup jo så nok også finder et par madrasser til de skrutyrggede piger, som han havde fundet i et af de lovforslag, jeg har fremsat.

Så skal jeg i øvrigt glæde mig over, at der har været en så bred, positiv tilslutning til forslagene under førstebehandlingen. Jeg ser frem til et meget konstruktivt udvalgsarbejde, hvor vi selvfølgelig vil være overordentlig behjælpelige med at få belyst de mange tekniske detailspørgsmål, der helt naturligt vil rejse sig i forbindelse med disse fire lovforslag.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagenes overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslagene henvises til Skatteudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den næste sag på dagsordenen var:

7) Første behandling af lovforslag nr. L 16:

Forslag til lov om indfødsrets meddelelse.
Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 4/10 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Dette lovforslag er fremkommet på grundlag af behandling i Indfødsretsudvalget. Alle punkter i lovforslaget er indstillet på grundlag af indholdet i lov om dansk indfødsret og det underliggende cirkulære fra Indenrigsministeriet.

De enkelte punkter har været behandlet i mødet i Indfødsretsudvalget, og alle opfylder de betingelser for optagelse på lovforslaget, som udvalget er enig om skal opfyldes for meddelelse af dansk statsborgerskab.

Knud Lind (FP):

Indledningsvis vil jeg sige til den foregående taler, at mig bekendt har vi ikke holdt et møde i udvalget endnu om disse sidste, der ønsker dansk indfødsret – så skal det da være et møde, der er gået min næse forbi. Derfor kan de af gode grunde ikke være behandlet i et møde. Det er det første, jeg vil sige.

»I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme, dér har jeg rod, derfra min verden går; du danske sprog, du er min moders stemme.

Dig elsker jeg! – Danmark, mit fædreland!«

Ja, med H. C. Andersens smukke ord kan man også finde grundholdningen i Fremskridtspartiets indstilling til det bunkebryllup, der hedder lov om indfødsrets meddelelse, hvor et flertal af Folketinget ønsker at give 700 af de fremmede dansk indfødsret.

Skulle man bruge H. C. Andersens kriterium for at være dansk, så er der kun 60 ud af de 700 ansøgere, om hvem man kan sige: »I Danmark er jeg født, dér har jeg hjemme, dér har jeg rod, derfra min verden går«. For ud af de 700 fremmede er der reelt kun 60, der kan sige, at de er født i Danmark.

Man taler om: »Du danske sprog, du er min moders stemme«, og det er også et krav, som skal være opfyldt for at være dansk. Dette sprogkrav ser man efter Fremskridtspartiets opfattelse igennem fingre med i Indfødsretsudvalget, selv om der i cirkulæret om meddelelse af dansk indfødsret § 7 er et direkte sprogkrav for at opnå indfødsret. I § 7 siger man, at ansøgere, der ikke har et så godt kendskab til det danske sprog, at de kan klare sig i det danske samfund, ikke kan forvente naturalisation, medmindre der i det enkelte tilfælde foreligger særlige omstændigheder, der kan begrunde en fravigelse fra reglen.

Sprogkravet har en uendelig stor betydning for, om ansøgerne bliver danske, og om ansøgeren af sine omgivelser betragtes som værende dansk og dermed bliver optaget i det danske samfund helt på lige fod med alle andre danskere.

I færdselslovens kørekortbekendtgørelse, § 47, stk. 2, vedrørende køreprøvekrav til erhvervsmæssig personbefordring kræver man, at en hyrevognschauffør skal have kendskab til reglerne for hyrevognskørsel, ligesom man skal kunne finde vej til en opgivet adresse ved brug

[Knud Lind]

af kort og gadefortegnelse, og erhvervskøreproven skal kunne gennemføres uden benyttelse af tolk.

Når man sætter sig ind i en taxa og derefter hører chaufføren sige: »Du vise vej, mig køre«, så undrer man sig over, hvordan den pågældende har fået sit erhvervskørekort, og det er faktisk et eksempel på, hvor meget det betyder for den integration, der skal til, at man i hvert fald nogenlunde behersker det danske sprog. Dette eksempel er kun taget med for at vise, hvor vigtigt det er, at man fastholder kravet om kendskab til det danske sprog.

Så kunne man spørge, hvorfor de 718 ansøgere elsker Danmark så meget, at de vil sidestille Danmark med deres fædreland og skifte deres statsborgerskab ud.

Svarene vil indeholde mindst 718 forskellige begrundelser. Et af svarene kunne være, at Danmark i forhold til deres oprindelige fædreland er et økonomisk godt sted at være. Vi har verdens bedste bistslov og dagpengeordning. Vi har lov om folkepension, invalidepension osv. osv. Vi har med andre ord et fintmasket socialt sikkerhedsnet, som måske ikke findes i mange af de lande, ansøgerne kommer fra.

Jeg vil meget gerne inden andenbehandlingen have en liste over, hvor mange af de 718 ansøgere der ud over de første måneder under deres 7-årige ophold i Danmark har modtaget of- fentlig hjælp, det vil sige, hvor mange af ansøgerne der har ligget den danske stat til byrde.

(Kort bemærkning).

Erling Christensen (S):

Jeg vil blot gøre den sidste ordfører bekendt med, at alle punkter på lovforslaget er behandlet i Indfødsretsudvalget, og at det, der ligger til samråd på torsdag, er til det andet lovforslag.

Hvad angår sprogkravet, er det jo et spørgsmål om at kunne gøre sig forståelig, og det har man opfyldt ved at være opført i lovforslaget.

Inger Harms (SF):

Hr. Knud Lind prøver at gøre denne første behandling til en almindelig debat om, hvordan man får dansk statsborgerskab, og de kriterier, vi stiller derfor. Det er en debat, vi normalt har i udvalget, og jeg vil foreslå, vi bliver ved med at tage den i udvalget. Hr. Knud Lind er naturligvis velkommen til at indlevere de spørgsmål, som han bad om her på talerstolen,

skriftligt igennem udvalget, og vi vil så sende dem over til ministeriet.

Endelig skal jeg lige sige til hr. Knud Lind, at hvis jeg kan gøre noget for det, skal jeg i hvert fald nok sørge for, at der ikke er noget, der går hr. Knud Linds næse forbi. Vi har naturligvis ikke haft noget møde i Indfødsretsudvalget, hvortil hr. Knud Lind som medlem ikke har været indkaldt.

(Kort bemærkning).

Knud Lind (FP):

Nu er det jo sådan, at førstebehandlingen skal være generelle bemærkninger, og det mener jeg også mine var.

Hvad angår den måde, man behandler dem på – jeg ved godt, man gerne så det hele fejlet ind under gulvtæppet og kun behandlede det oppe i Indfødsretsudvalget – vil jeg gøre opmærksom på, at Knud Larsen i sin bog om indfødsretslovene s. 44 har skrevet følgende:

»Endvidere har den betænkelighed været fremført, at naturalisationsloven i realiteten må betragtes som en samling af enkeltlove uden indbyrdes sammenhæng, der hver især må have den fulde forfatningsmæssige behandling.«

Det betyder, at vi er meget venlige her, hvor der, som jeg sagde, er samlet 718 ansøgere i ét lovforslag, for hvis det skulle behandles i realiteten, skulle der faktisk være 718 enkeltforslag til behandling. Derfor synes jeg, at vi har været meget large, når vi kommer med nogle generelle bemærkninger her ved første behandling. Var vi kommet med dem ved anden behandling, kunne man faktisk godt have kritiseret os og sagt, at det burde vi have sagt ved førstebehandling; ved andenbehandlingen skulle stilles ændringsforslag til de enkelte personer eller lovforslag, som Knud Larsen skriver her, og det vil vi selvfølgelig gøre.

Hermed sluttede forhandlingen.

Afstemning

Lovforslagets overgang til anden behandling vedtoges uden afstemning.

Første næstformand (Henning Rasmussen):

Jeg foreslår, at lovforslaget henvises til Indfødsretsudvalget. Hvis ingen gør indsigelse mod dette forslag, betragter jeg det som vedtaget. (Ophold). Det er vedtaget.

Den sidste sag på dagsordenen var:

8) Første behandling af lovforslag nr. L 17:

Forslag til lov om ændring af lov om frikommuner.

Af indenrigsministeren (Thor Pedersen).
(Fremsat 4/10 89).

Lovforslaget sattes til forhandling.

Forhandling

Erling Christensen (S):

Med det nye frikommunelovsforslag berøres ni ministerområder – 19 forslag drejer det sig om. Jeg har ikke haft mulighed for at se de enkelte ansøgninger og har således ikke set, hvilke begrundelser kommunerne har anvendt. Derfor kan jeg ikke – heller ikke af tidsmæssige årsager – detaljeret udtale mig om indholdet og min holdning til de enkelte forslag.

Jeg har dog fået at vide, at et af forslagene først er afsendt fra kommunen den 19. juli i år, og allerede nu er det blevet lovforslag. Har man som jeg i alle årene fulgt frikommuneprocessen, må man sige, at denne hastighed ikke ses, når kommunernes forslag ikke passer ind i regeringens ideologi. Men over til forslagene.

Til pkt. 3, vedrørende dispensation fra tidsfristen for indsigelser imod og ændringsforslag til beslutninger i forbindelse med byfornyelse og boligforbedring, vil jeg gerne sige, at jeg har brug for at få sikkerhed for, at forkortelse af tidsfristen for indsigelse ikke f.eks. kan misbruges til, at forslaget fremlægges umiddelbart før sommerferien og indsigelsesperioden dermed bliver sommerferien. Sådan må en eventuel godkendelse af pkt. 3 ikke misbruges. Hvordan man skal forhindre det, og hvad man skal gøre for at forhindre misbrug, vil jeg overlade det til ministrene at finde ud af.

Sundhedsministeren udsendte i maj udkast til lov om det offentlige sundhedsvæsen. I kapitel 4, § 19, fortælles om, hvorledes dette ministerium og ministeren forestiller sig løsningen på det forslag, som den 19. juli er indsendt af Holmegård Kommune.

Jeg synes, det er urimeligt over for Folketinget at behandle frikommuneforslag forud for et generelt lovforslag, som er annonceret af sundhedsministeren og vil blive fremsat i denne samling. Substansbehandlingen må da vitterlig høre hjemme i Sundhedsudvalget her i Tinget.

Jeg vil ikke på forhånd tage afstand fra forslaget, men jeg vil bede ministeren overlade den sag til sundhedsministeren. Det siger jeg også i forlængelse af mine tidligere ordførertaler, hvor jeg gjorde gældende, at forslaget for frikommuner ikke behøver at blive udsat for forsøg, men som i Sverige også kan være et grundlag for generel lovgivning.

Det samme kan jeg sige om pkt. 1. Hvorfor gøre unge ledige til sociale projekter? Vore unge – den enkelte dreng eller pige, der er ledig – er ikke sociale tilfælde. Det, det handler om, er normal uddannelse, normal beskæftigelse for vore unge. Hvis regeringen kom i gang med at udmønte aftalen med Socialdemokratiet om flere arbejds- og uddannelsespladser, kunne vi undgå at lave vore unge til sociale tilfælde. På den måde gør vi passiv støtte til aktiv hjælp for vor ungdom. Ungdommens arbejds- og uddannelsesproblemer skal behandles af Arbejdsmarkeds- og Uddannelsesudvalgene og ikke henføres til sociallovgivningen. Også på dette område er der brug for en generel lovgivning – ikke at gøre unge til sociale forsøgskaniner.

Vi har i det sidste par år set, hvorledes regeringen har optaget flere frikommuneforsøg i generel lovgivning, også at den har fået forslagene vedtaget, på trods af at der ikke har fundet en reel evaluering sted.

Derfor synes jeg, at vi har krav på at få at vide, med hvilke begrundelser forsøgsforslaget hurtigt bliver generel lovgivning. Nogle forsøgsforslag har en overordentlig hurtig gang igennem systemet, og andre forsøgsforslag syner hen og dør et eller andet sted i systemet.

Åagaard (KF):

Det Konservative Folkeparti kan tilslutte sig de foreslåede ændringer af frikommuneloven. Der er for os ingen tvivl om, at Folketinget kan hente værdifulde impulser og viden i de efterhånden mange forsøg, der er og vil blive iværksat rundt omkring i kommunerne.

Jeg synes, der i lovforslaget lægges op til en række spændende forsøg, bl.a. med bemyndigelse til et økonomiudvalg til at kunne omplacere beløb fra et stående udvalg til et andet inden for budgettets rammer eller på arbejdsministerens område at forsøge med deltidsansatte i beskæftigelsesprojekter.

Som sagt anser vi frikommuneforsøgene for væsentlige i de helt aktuelle bestræbelser for af-